

Sygn. akt III CSK 169/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku K. P. i M. P.
przy uczestnictwie T. [...] S.A. Oddział w K. i P. [...] S.A. w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika P. [...] S.A. w K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 16 maja 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 16 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację uczestnika postępowania P. [...] S.A. w K. od postanowienia Sądu pierwszej instancji ustanawiającego na rzecz uczestnika służebność przesyłu na nieruchomości wnioskodawców za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 28.809 zł.

W skardze kasacyjnej - opartej na pierwszej podstawie i zawierającej zarzuty naruszenia art. 305¹ i art. 305² § 2 k.c. przez bezpodstawne zasądzenie wynagrodzenia obejmującego utratę wartości nieruchomości w sytuacji, gdy wnioskodawcy nabyli nieruchomość z już istniejącymi urządzeniami przesyłowymi oraz art. 117 i art. 442 k.c. przez pominięcie zarzutu przedawnienia roszczenia w części dotyczącej utraty wartości nieruchomości – uczestnik postępowania jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt.1 i 2 k.p.c. wskazując, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: czy odpowiednie wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu, przewidziane w art. 305² k.c., w sytuacji, w której nieruchomość mająca być przedmiotem służebności przesyłu nabyta została z istniejącymi już urządzeniami przesyłowymi przez obecnego jej właściciela, występującego z roszczeniem na podstawie art. 305² § 2 k.c., może obejmować ekwiwalent za utratę użyteczności nieruchomości, czy też ekwiwalent za utratę wartości nieruchomości? Stwierdził również, że w tym zakresie występują rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wymagające dokonania wykładni wskazanego wyżej przepisu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie nie występuje wskazane przez skarżącego zagadnienie prawne, bowiem brak w niej ustaleń faktycznych stwierdzających, że wnioskodawcy nabyli przedmiotową nieruchomość z istniejącymi już na niej urządzeniami przesyłowymi oraz że w związku z tym cena jaką uścili za nieruchomość uwzględniała jej niższą wartość ze względu na istniejące urządzenia. Brak jakichkolwiek zarzutów kasacyjnych opartych na drugiej podstawie, skutkuje

niemożnością zakwestionowania ewentualnych niedostatków w podstawie faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia. Nie pozwala też na dokonanie przez Sąd Najwyższy ustalenia i oceny, czy skarżący zgłosił w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji odpowiedni zarzut wskazujący na nabycie przez wnioskodawców nieruchomości za cenę niższą, z uwagi na posadowione na niej urządzenia i czy zażądał uwzględnienia tego przy określaniu należnego im wynagrodzenia za ustanowienie służebności oraz czy zgłosił w tym przedmiocie odpowiednie zarzuty apelacyjne. Skutkuje to koniecznością przyjęcia przez Sąd Najwyższy, że twierdzenia te ani zarzuty nie zostały zgłoszone przez uczestnika w postępowaniu przez Sądami powszechnymi, co w konsekwencji prowadzi do wniosku, że w stanie faktycznym sprawy, wiążącym Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), przedstawione zagadnienie prawne nie występuje.

Niezależnie od tego należy stwierdzić, że zagadnienie to zostało już rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy w cytowanym przez skarżącego postanowieniu z dnia 27 lutego 2013 r. IV CSK 440/12, a kwestie dotyczące kryteriów ustalania wynagrodzenia oraz okoliczności, które należy przy tym brać pod uwagę były przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego, w których- wbrew twierdzeniom skarżącego - nie występują sprzeczności. Każdorazowo Sąd Najwyższy podkreślał konieczność brania pod uwagę indywidualnych, konkretnych okoliczności faktycznych danej sprawy, miarodajnych do określenia postaci ekwiwalentu: obniżenia użyteczności nieruchomości albo obniżenia jej wartości (porównaj między innymi wskazane wyżej postanowienie oraz postanowienia z dnia 5 kwietnia 2012 r. II CSK 401/11, z dnia 18 kwietnia 2012 r. V CSK 190/11, z dnia 8 lutego 2013 r. IV CSK 317/12 i z dnia 20 września 2012 r. IV CSK 56/12, nie publ.). Postać ekwiwalentu zależy zatem od indywidualnych okoliczności faktycznych każdej sprawy a różne rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w tym przedmiocie nie wynikają z rozbieżnej wykładni art. 305² § 2 k.c., lecz z różnorodnych stanów faktycznych.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też

okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

[aw]